

καιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης μνημείου της μοντέρνας αρχιτεκτονικής;

Στην πραγματικότητα όμως το εσωτερικό αίθριο καταργείται με τον υποβιβασμό του μεγαλύτερου τμήματος της στάθμης του για τη δημιουργία μιας υπόγειας αίθουσας πολλαπλών χρήσεων περιορισμένου εμβαδού. Η κάλυψη του χώρου αυτού με ένα νέο στοιχείο ιδιόμορφης γεωμετρίας, μορφής πυραμίδας από μέταλλο και γυαλί, με ύψος που φτάνει το ύψος των όψεων που περιβάλλουν το αίθριο αλλοιώνει τις βασικές συνθετικές αρχές του κτιρίου τυπολογικές και μορφολογικές, χωρίς να εξυπηρετεί ιδιαίτερα τις λειτουργικές του ανάγκες. Επιπλέον δε, ευνοεί την ανάπτυξη συνθηκών θερμοκηπίου στον εσωτερικό χώρο, όσο και αν η μελέτη ευαγγελίζεται τον βιοκλιματικό σχεδιασμό. Το τμήμα του αιθρίου που παραμένει ακάλυπτο μόνο ως υπόλειμμα χώρου μπορεί να ειπωθεί και όχι ως ζωτικό στοιχείο του μουσείου. Με την προσθήκη αυτή ακυρώνεται τόσο η οπτική διαπερατότητα μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού, όσο και η αίσθηση του εσωτερικού υπαίθριου χώρου που ήταν ζητούμενη από τον αρχιτέκτονα του μουσείου.

Οι αλλοιώσεις στην εικόνα του μουσείου δεν περιορίζονται μόνο στο αίθριο αλλά εκτείνονται και στην κύρια όψη του με την διαφοροποίηση των αναλογιών μεταξύ πλήρους και κενού, με τη μείωση της διαφώτιστης λωρίδας από στο ανώτερο τμήμα της, με την αλόγιστη χρήση του μαρμάρου σε αντίθεση με την λιτότητα των επιλογών του Καραντινού.

Στο εσωτερικό των εκθεσιακών χώρων, που παρόλο το μέγεθος της επέμβασης δεν αυξήθηκαν παρά μόνο 15%, η αντίληψη του σχεδιασμού διαφοροποιείται πλήρως από την αρχική, με την αιτιολογία της προσαρμογής στις σύγχρονες μουσειακές αντιλήψεις, δημιουργώντας έτσι την αίσθηση σκοτεινού και αφιλόξενου χώρου, με την κάλυψη του περιμετρικού υαλόφρακτου πετάσματος μεταξύ του Π και της εσωτερικής αυλής.

Τέλος, αναφορικά με τα χωρικά μεγέθη της πρότασης, αξίζει να αναφερθεί ότι τα προστιθέμενα εμβαδά χώρων είναι ελάχιστα σε σχέση με το συνολικό κόστος του έργου. Αναλυτικότερα προστέθηκαν στο υπόγειο 1474μ² εκ των οποίων τα 1305μ² ως χώροι Η/Μ εγκαταστάσεων, στο ισόγειο 288μ² και 76μ² ως πατάρι στην πτέρυγα των γραφείων. Σε ότι επίσης αφορά το θέμα των στατικών ενισχύσεων, αφενός δεν θα ήταν τέτοιας κλίμακας αν οι αρχιτεκτονικές επεμβάσεις ήταν ηπιότερες, αφετέρου τα υλικά δομής του κτιρίου, που ακόμη θεωρούνται σύγχρονα, δεν οδηγούν σε πολυέξοδες και υψηλής τεχνολογίας παρεμβάσεις. Άλλωστε πρόκειται για ένα ισόγειο κατά βάση κτίριο που δεν υπέστη αλλαγή χρήσης ώστε να αιτιολογούνται άλλης κλίμακας παρεμβάσεις.

Είναι βέβαιο ότι αν λαμβάνονταν υπόψη οι παρατηρήσεις για τη μελέτη αυτή που εξέφρασε η 4η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων στο πλαίσιο αρμοδίου ελέγχου, εύστοχα έχοντας επικεντρώσει την προσοχή της στο χώρο του αιθρίου, που αποτελεί την καρδιά του σχεδιασμού του μουσείου, το αποτέλεσμα δεν θα ήταν τόσο απαξιωτικό στο έργο του Καραντινού.

Είναι λυπηρό το γεγονός να ερχόμαστε εκ των υστέρων για να κρίνουμε παρεμβάσεις σε μείζονα θέματα της πόλης και της αρχιτεκτονικής των δημοσίων χώρων της, χωρίς όμως περιθώρια αλλαγών ή ανατροπής τους λόγω της μη έγκαιρης δημοσιοποίησής των μελετών πριν την εφαρμογή τους. Στόχος του ΤΕΕ/ΤΚΜ είναι να βρεθεί η διαδικασία εκείνη μέσα από την οποία όλοι οι δημόσιοι φορείς που εμπλέκονται σε ζητήματα του δομημένου περιβάλλοντος, θα ανταλλάσσουν απόψεις και εμπειρίες προκειμένου να εφαρμόζεται η αρτιότερη λύση στα μείζονα προβλήματά της.

Επιμέλεια: Μ.Ε. Αρχιτεκτονικών Θεμάτων Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ.

